

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Agens De Rebus Ecclesiæ Sacris, & profanis, earumque usu, acquisitione,
conservatione, & alienatione

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 4. Satisfit Dubiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61834)

lectio, presentatio, confirmatio, collatio, & quavis alia dispositio ad dignitatē, personatum, officium Ecclesiasticum, aut aliud quodvis beneficiū irrita est, nullumque jus per eam acquiritur, neque provisorius fructus suos facit, sed ad eorum omnium restitutionē sub animæ suæ periculo obligatus est. *Extrav. 2. c. Matth. de Simo. Fran. Leo pa. 2. c. 17.* Prædicta omnia etiam de regularibus officiis & beneficiis intelligenda sunt, puta Generalatus, Prioratus, & sim. exceptis temporalibus. Custodis, Syndici, & sim. *Suar. l. 4. de Simo. c. 57. n. 22. & 47. Bonac. to. 1. p. 715. & al.* Nec prodest ignorantia ejus, qui Simoniacè eligitur vel instituitur, quò minus irrita sint acta. *Ab. c. pen. de el. A7. III l. 12. c. 21. q. 7.* Excipe 1. nisi aliquis in fraudem eligendi vel instituendi ignorante ipso pecuniā largiatur, ut illū inhabilē reddat. Non enim convenit, ut hæc hominis malitiosi fraus innocenti oblit. *c. nobis fuit de Simo.* Excipe 2. si electus aut institutus expressè contradixit, & prohibuit, ne Simoniacè largitio, vel acceptio interveniret, quæ nihilominus contra voluntatē & scientiā ipsius facta est. Quid verò si factā postulatā habeat? non infirmari propterea collationē ante Judicis sententiā, quæ semel absolutè & validè peracta fuit, probabile est. Neque si Simonia commissa est in confirmatione, propterea electio benè facta irritatur. *Nam. Conf. 10. de Simo. n. 4. Adr. quodl. 9. art. 3. Zer. par. 2. v. Simo. n. 8. Piafec. par. 2. c. 4. de Simo. sua. c. 58. n. 7. Less. c. 35. Dub. 25. n. 144. Val. D. 6. q. 16. pun. 6. Laym l. 4. tr. 10. c. ult. §. 7. n. 73. Regi. l. 23. c. 12. Tol. l. 5. c. 93.* Quartò qui beneficiū Simoniacè obtinet, per Judicem causa cognita privandus est. *c. presb. 1. q. 1.* Et probabile est non idèd ad alia beneficia obtinenda inhabilē esse.

Navar. conf. 91. & 92. Suar. c. 58. et. fin. n. 18. Bulla Pii V. cum primum recepta sit.

§. IV.

Satisfit Dubiis de Simoniâ.

DUB. 1. An Simonia jure naturali divino prohibita sit.

R. Etsi. Primò enim res spiritalis supernaturalis non est materia idonea emptioni & venditioni, cum nullū illi æquale pretium reperitur. Unde Salomon de sapientia *Prov. 3. v. 15.* dicit, pretiosior est cunctis opibus; & omnia, quæ desiderantur, huic non valent comparari. 2. bonorum spiritaliū homo nec dominus est, nec esse potest. Ac proinde vendere non potest. Ipsi certè Prælati Ecclesiarum ab Apostolo dispensatores (nō domini) appellantur *ad Cor. 4. v. 1.* Sic nos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum DEI. 3. Venditio repugnat rerū spiritaliū origini, quæ ex gratuita DEI voluntate proveniunt. Unde Dominus *Matth. 10. v. 9.* *Gratis accepistis, gratis date.* Has *S. Tho. 22. q. 100. a. 1.* rationes postquā oppugnavit *Suar. l. 4. de Sim. c. 2. n. 7.* Optimas vocat, & quibus cuncti DD. utantur. Supponūt autē ordinē rerū supernaturaliū fide cognitū, quo admissio cōnaturale illi. Jus est dona spiritalia nec emere, nec vendere. Hinc sequitur etiam in lege naturæ Simonix locum fuisse. Habuerunt enim tunc sacrificia, & oblationes quarū aliquid qui mercij loco venale proposuisset eodem tū Simonè Mago crimine se inquinasset existimans donum DEI pecunia possidere posse *Act. 8. v. 20.* De lege Mosaiica minus dubii est, in qua prophetiæ donum, & tot sacrificiorum genera, ac cæremoniæ fuerunt. Et constat *Giezi l. 4. Reg. c. 5. & Jeroboam 3.*

Lll 2

Rego

Reg. 13. eo vitio notatos esse. *c. qui studet* 1. qu. 1. Quod paganos & infideles attinet, *Victoria relect. de Simo.* non caruisse hoc vitio existimat, quia habuere ipsi quoque sacrorum Ministros, autoritate publica creatos, quam potestatem, non licuit emere, aut vendere. Verum hæc ratio nihil probat aliud, quam paganos falsa persuasione delusos credidisse, se veros DEOS, & verum ipsorum cultum habere: adeoque Simoniacos esse potuisse secundum conscientiam erroneam. Revera autem ut nullum propriè dictum sacrificium, ita nihil spirituale apud illos nec materia Simoniacæ labis fuit. *Card. Tuschus Concl.* 249. *Arrogon. ad q. 100. S. Thom. art. 1. Soto l. 9. q. 5. art. 1. & 2. Victor. in relect. de Simo. n. 11. Duran. in 4. D. 25. q. 5. Palud. ibid. q. 4. ar. 1. Rich. ar. 3. Adrian. quodl. 9. ad 3. Armach. l. 10. c. 9. Less. c. 35. D. 1. Suar. c. 2. n. 6. Tann. to. 4. tr. 10. c. 8 §. 1. Azor. III. l. 12. c. 1. Glossitem & Canonista omnes supponunt.*

DUB. 2. Cui virtuti opponatur Simoniacæ vitium?

R. Ex definitione ipsius liquet, contra Religionem esse quæ virtus præcipit sincerum DEI cultum: reverenter, & sanctè tractare ea, quæ ad honorem divini pertinent. Quicumque igitur res spirituales aliarum civilium more venales exponit, contra virtutem Religionis graviter peccat. Neque de hoc quisquam Doctorum ambigit. Sed an non simul injustitiam cõtineat, dubium est. Continere *S. Tho. l. cit. ad 2.* indicat, eumq; secutus *Arrogon.* Directè, ait, Simonia est irreligio quia ex natura sua, & principaliter est injuria Deo, & rebus spiritualibus illata, consequenter tamen, & minus principaliter & injustitia in quantum rem alienam, cujus nul-

lus in terra, ne quidem Põifex dominus est, vendere tentat. Verum si hominis ad DEUM alia nõ datur injustitia, quam quæ contra religionem est, de quo nõ attinet hic litigare. Non nisi improprie seu latiore modo Simoniacæ injuria inest. Nam neque alienatur per illam ulla res à dominio DEI, neq; damnum inferitur. Solùm ergo quoad pravum aff. Etum Simoniaci injuria committitur, quia paratus est vendere rem sacram, etiam si inde damnum Deus pateretur. *V. S. Tho. 1. par. q. 21.* Non semper tamen immunè esse ab injustitia poterit in certis materiis. Nam si quis ecclesiam consecratam pluris vendat, quam aurum valeat, & artificium ratione consecrationis, venditio quoad excessum illa injusta est. Item, si quis aquam benedictam magno pretio aestimet, quia benedicta est, & sic aliis vendat, Simoniacus & injustus erit: & sic in aliis. Unde regula generalis colligi potest. Quotiescunq; ratione solius spiritualitatis rei aliquod temporale pretium accipitur, injustitia committitur. *c. Ordinatus. 1. q. 1. uti Gl. in V. Fures. Suar. c. 4. n. 7. & c. 59. n. 21. Az. III. l. 12. c. 1. q. 3. Soto l. 9. q. 5. ar. 1. Val. q. 16. pan. 4. Decil. 5. c. 85. Laym. l. 4. tr. 10. c. ul. §. 1. n. 5. Tann. D. 5. q. 8. Dub. 2. n. 25. Escob. tract. 6. Exam. 2. c. 2.*

DUB. 3. Utrum in Simonia sit comprehensa hæresis? Rationem dubitandi juris appellatio suggerit. Nã hæresis Simoniacæ legitur in *c. fertur c. presb. 1. q. 1. c. altare ib. q. 4. c. quic. sacros ib. c. non est ib. q. 1. & c. quoties de sim. ubi Bar. citatis pluribus hæresin appellari Simoniam largo quodam modo asserit. Simoniacus enim eo ipso, quod rem sacrã vendit, malè sentire præsumitur de sanctitate Ecclesiæ, quasi eam credat velle spiritualia licitari, vel rem*

spirit-

spiritualem non esse imprecabilem.

R. Simonia cum hæresi, & sine hæresi esse potest. Cum hæresi est in omnibus illis, qui per errorem intellectus dona spiritualia pretio æstimari posse cum Simone Mago credunt. *Barb. in c. Quisquis. 1. Q. 1. Sine hæresi in eo, qui tantum perverlo animi affectu propter immoderatam auri cupiditatem spirituale aliquid vanae proponit. Hunc affectum sæpè repetiri absque ullo intellectus errore in illis potissimum apparet, qui beneficia ecclesiastica mercantur. S. Tho. p. 100 a. 1. ad 1. & communiter Theologi, præter alios Carafa de Simo. n. 41. Menoch. l. 5. Præsumpt. 6 n. 30. Mascard. cont. l. 1305. Campan. in diversis. l. 17. Flaminin. de confiden. Q. 8 n. 22. Marta de iurisd. par. 2. c. 37 num. 15. Eman. de Valle de incant. S. 3. c. 22. Silv. V. Simonia n. 5. Suarez. To. 1. de Relig. Tract. 31. 4. de Simo. c. 1. nu. 6. Lorin. in c. 6 Actor. Vers. 18. Alph. à Castro l. 13. V. Simonia.*

DVB. 4. An levis materia & Veniale peccatum in Simonia reperitur?

R. Per ignorantiam, & inadvertentiam fieri posse, ut in materia Simoniaca levi ter pecces, facile damus: alium modum non admittunt gravissimi DD. quia nec ex parte rei spiritualis, nec ex parte pretii videtur ita decrefcere posse, ut non sit lethalis culpa. Non ex parte rei, quia nullum donum gratiæ tam exiguum est, ut si hæ gravi irreverentia vilipendi, & cum re vendibili æquiparari queat. Nam eo ipso, quod venditur, pro non gratuita Dei donatione habetur. *Sanch. l. 2. Conf. c. 3. D. 110. Vnde existimo, ait Fran. Suar. c. 3 n. 5. esse peccatum mortale vendere vel minimum cereum agni Dei, vel pro vero pretio, quam salutem angelicam. Neque ex par-*

te precii. Hoc enim vel est magnum, vel parvum. Si magnum hoc ipso augetur illius cupiditas, & gravis deformitas apparet. Si vero parvum, magnum rei factæ contemptum indicat, quæ per se nulli pretio æquiparari potest. Igitur qualecunque pretium sit, quod pro dono spirituali peritur, & exhibetur magnam, & mortalem culpam efficit. Præterea cum eiusmodi nundinatio per contractum peragatur, etiam inadvertentia tollitur, ratione cuius alioqui excusari posset. Sola igitur restat ignorantia tum facti, tum Iuris. Fieri enim utrumque potest, ut emens aut vendens non advertat rem hanc in præsentia Sacra esse, vel tam graviter prohibitam. Probabilis sanè, & valdè pia hæc opinio est.

Nihilominus oppositam non damnaverò, quam Diana Molina & Bonac. tribuit, (iure, an iniuria, dubites) quemadmodum in furto, ita in Simonia leviem materiam & peccatum Veniale reperiri. Nam si in materia Sacramentorum, Voti, & similibus contra Virtutem Religionis fieri potest, uti patet, quid causæ erit, ut in Simonia non contingat? Blasphemix similis est, dices, in qua nihil leve. Imo dissimilis, quia materia ipsius longè alia, utpote capax humani contractus, & sæpè non nisi per denominationem extrinsecam facta. Et cui rogo, persuadeas, Vnciam aquæ benedictæ, si propter benedictionem uno obolo charius vendiderit, peccati mortalis reum esse? *Glo. in c. Fur. autem. 14. q. 6. in V. Quod furto. Val. Regin. l. 23. nu. 166. Barb. in c. cit. & in c. Etsi questiones de Simo. Zerola P. 2. v. Simonia. Aloys. Ricc. in decis. Neapol. decis. 208. Fill. 1. 10. 3. tr. 45. c. 1. Decian. l. 5. c. 81. n. 12.*

DVB. 5. Vtrum omnibus Sacramen-

tis Simonia committi possit?

De Solo Matrimonio controvertitur, quod vendi posse absque Simonia docuerunt Veteres aliqui cum *Glo. in c. Cùm in eccles. de Simo.* ubi admittit Matrimonium esse Sacramentum, & nihilominus affirmat, vendi posse. Quia, in eo, inquit, gratia, non confertur, iuxta. *c. Connubia. 32. p. 2. & c. Nuptiar. 27. Q. 1. Item c. quicquid. 1. q. 1. & c. Vendentes. 1. p. 3. allegatur etiam c. Honorantur. 32. p. 2. in quo Ambr. dicit. Honorantur Rebecca parentes muneribus. Unde volunt sequi, pro Matrimonio contrahendo exigì posse pecuniam. Non abhorret. Durandus in 4 sent. dist. 26. q. 3. referens pro eadē opinione Ostiensem et. de Sac. non iterandis Eandem tenet Alens. 2. par. 9. 169. n. 4. ar. 1. dub. 1. Nihilominus*

R. Etiam in Matrimonio Simoniam committi posse. Hæc propositio hodie est de fide. Nam Concil. Trident. Sess. 7. generatim, & Sess. 24. can. 1. definit si quis dixerit. Matrimonium non esse verò, & propriè Sacramentum à Christo Domino institutum, neque gratiam conferre, anathema sit. Unde necessario sequitur, non magis vendi posse, quàm alia omnia. Nec aliter nunc quisquam Theologus, aut Canonista loquitur. Quod verò *Gloss.* deceptit, illius temporis quorundam error fuit, Matrimonium non nisi improprie & hæc quodam modo Sacramentum dici, quemadmodum in statu innocentie fuit, teste Paulo ad Ephes. 5. Unde nec ad rem sunt, quæ ex Canonibus allegat. Nam in *c. Quicquid* generalis regula ponitur de omnibus Sacramentis, sub quibus Matrimonium comprehenditur quamvis non nominetur, quia necessarium non erat. In *c. Nuptiarum* nihil extat ad præsentè cau-

sam pertinens. *c. Connubia* non loquitur de Sacramento aut vinculo matrimonii, sed illius usu. *c. Honorantur.* nihil ad rem confert, tū quia agit de connubio Rebecca, quod constat non fuisse Sacramentum propriè dictum, tum quia non pro matrimonio, ut sic, sed in signum benevolentie data sunt munera parentibus & cognatis Rebecca propter consensū in nuptias. In *c. Vēdētes* nihil aliud legimus quàm vēdētes & emētes dona Dei, pariter dānari, quod ultra fatemur. *c. Ecclesia h. 2. Antonin. Par. 2. 22. n. 5. S. Tho. 22. q. 100. ar. 2. ad 6. De ciannus l. 5. l. 79. n. 10. Az. 3. l. 12. c. 4. Redoan. Tr. de Simon. par. 1. c. 11. & 12. Rosella V. Simonia §. 1. n. 17. Armilla eod. nu. 31. Suarez l. 4. De Simonia c. 10. n. 8.*

DVB. 6. An sit Simonia, largiri aliquid spirituale pro spirituali? Simoniam esse, si ex pacto fiat, *R. Richardus censuit in 4. D. 25. ar. 3. q. 1.* duabus rationibus persuasus. 1. est, quia emitur res à non domino, quod absque Simonia non contingit. 2. Contrarietatem gratiæ est, ut vendatur pro quocunq; precio, etiam spirituali. Eo ipso enim definit esse gratia. Sed parum roboris in utraque sumptione est, ut mirum non sit neminem invenisse, qui consentiret.

R. igitur. Rem purè spirituale pro alià similiter spirituali dare vel commutare nulla Simonia est salte iure divino. Patet ex definitione Simoniae *prac. §. allata.* Ea enim pro Simonia essentialiter requirit pretium corporale, id est pecuniā, vel quod pecuniā æstimari potest Unde nulla irreverentia aut iniuria inferatur rei spirituali, quādo cū aliā simili commutatur: nec quisquam est, etiam religiosissimus, qui Simoniā metuat, dicendo suis notis. Tu pro me hodie cōfessiones excipias, Eucharistiā præbeas,

cionē in mea parochia habeas: aliò tempore eadē pro te faciā. *Escobar Tr. 6. Exa. 216. n. 24.* Dixi non esse Simoniam iure divino: quia in beneficiis ecclesiasticis ex prohibitione Ecclesie Simoniam committi potest ut infra patebit. Ad rationes *Ribard* di uno verbo dicitur, hic neque pactū venditionis, neq, ullū pretiū esse, sed purā, & simplicē commutationem. At nemo rei spiritualis dominus est. Fateor, Igitur vendere aut commutare non potest. Non video sequelam. An non, qui alienas res administrant, ut tutores, & mandatarii, validē contrahunt. Deinde licet ipsius gratia, & donorū supernaturalium nemo dominus sit, quilibet tamen actionū suarum quibus munia Sacra perficit dominus est, & libertatem habet in aliorū commodū offerre & impedere. Ita, *communiter DD. ex c. super eo de transact. l. 23 p. 3. n. 22. Az. l. 12. c. 3. q. 5. Less. c. 35. D. 12. Laym. l. 4. r. 10. ault. §. 2. Bonac. de Simo. p. 4. q. 7. nu. 2. & seq. Sanchez. l. 2. Confil. c. 3. D. 44. Toletus. l. 5. c. 88. nu. 2. Barb. in c. dilectus 2. de Simonia. Decianus l. 5. c. 84. nu. 23.*

DVB. 7. In quibus actionibus, & operibus Simoniam committatur?

R. 1. Committi Simoniam, quando cūq; pecunia vel quod pecunia estimabile est, datur pro actibus Virtutū supernaturaliū. Vg. pro oratione, ieiunio & similibus. Secus, si gratuitē detur, etiā sub conditione, aut modo, ut opus bonum præstetur. *Umitur ex c. sicut Episcopū. l. q. 2. c. Et si questiones §. Dilectus 2. c. si. c. Tua de Simonia.* Et sic licet munera dantur animo altitē di ad Baptismum, ad Religionē, vel Sacros ordines suscipiendos. Item pecunia offeruntur pro remouendis impedimentis, quæ

prædictorū operū executionē impediunt. Nam in hoc modo agendi nullum pretiū intervenit, sed gratis, & liberaliter omnia fiunt, quod honestum, & laude dignū est. Imò Deus ipse servantibus mandata sua bonorum temporalium abundantiam promittit: etiā pacto addito, ut SS. lit. passim docent, & speciatim. *Gen. 17. V. 2. Ambula coram me, ponamque tædus meum inter me & te, & multiplicabo te vehementer. Præterea licitē donamus vitā reis in fidelibus ea conditione, ut Baptismum recipiant, quem morem hodie receptū apud Hispanos esse Medina testatur. 3. similiter domini libertatem servis promittunt, si Baptismum admittere velint, Pii homines impudicis mulieribus dotem, si relicta impuritate nubant: Licet parentes filiis suis pollicentur vestes, pecuniā, aliave munuscula, si in frequentandis templis, cōfessione, & communionē diligentes fuerint, quos nemo dixerit usum Sacramentorū vendere. Hugo in c. quā Pio 1. q. 2. Archid. V. in ea. Glossa Ostiens. in c. dilectus 2. h. 2. Anchar. Abb. Felinus Ang. nu. 26. Situ. q. 8. Armilla. n. 30. Less. l. c. D. 12. Sanchez. l. 1. de Matrim. D. 39. Tolet. l. 5. c. 88.*

R. 2. Simoniam nō est, spectando naturam rei, si propter elemosinā, aliudve commodū temporale officiū, aut rem spirituale alteri præstes, modo pactū, & conuētio pretii absit. Patet ex definitione Simonie explicata. Secundum hanc enim nulla Simoniam, seponēdo prohibitionē humanā, in donationibus, & operibus gratuitis invenitur. Et qui Auctores aliter locuti sunt, dicendo. Vg. Clericū Simoniacū esse, qui propter distributiones ut finē principale in ecclesiā venit, intelligi debent, si distributiones cupiat obtinere tanquā pretium

laboris

laboris sui. Neque turpis quaestus appellari debet, cum Sacra reliquiae exponuntur eo fine, ut populus accurrat, & largas elemosynas offerat. Nam quamdiu patrum tamdiu Simonia abest. *Nav. c. Inter verba 11. q. 3. Concl. 5. n. 25. Decianus l. 5. c. 79. Laym. l. cit. §. 2. n. 12. Suarez c. 26. n. 11. & seq. Vallens. l. 5. tit. 3. §. 2.*

R. 3. Simoniacus est, quicumque pretium accipit pro aliquo actu ordinis, vel jurisdictionis episcopalis. *c. Gratia. c. Placuit. c. si quis & alius 1. q. 1.* Eiusmodi actus sunt consecrare Sacerdotes, Diaconos, &c. conficere chrisma, dispensare in Voto, iuramento, absolvere à censuris largiri indulgentias & similia. *V. Lud. Beja in Casu 37.* Nam omnes praedictae actiones maxime spirituales sunt, pro quibus optare vel exigere temporale aliquid nihil aliud est, quam cum Simone mago donum Dei pecunia aestimare. *Antonin. 2. par. tit. 1. c. 15. c. 26. n. 2. & 14. Less. c. 35. D. 9. Insuper Co. Tr. S. 21. c. 1.* praecipit Episcopis, ut nihil pro collatione quorumcumque ordinum, etiam clericalis tonsurae; nec pro literis dimissoriis, aut testimonialibus, nec pro sigillo alicuius causa etiam sponte oblatum quovis pretextu accipiant. Nec excusantur Episcopi titulares & suffraganei, qui in aliorum diocesis ordinem conferunt cum consensu episcoporum & Archiepiscopo. Nihil enim eam ob causam accipere munus aut donum possunt, sed à suis diocesis, vel à quibus constituti sunt, sustentationem petant. *Addit Tolet. l. 5. c. 88.* periculum esse etiam in accipiendo candelas. Damnatur etiam à *Congr. Cardin. (declara. nu. 1.)* consuetudo percipiendi ab ordinatis ad primam tonsuram forcipes, pedines, & mappulas, praeter fa-

culas, pariterque à presbyteris. Quod episcopis grave videri non debet, cum aliunde necessitati ipsorum satis provisorum sit.

NOTA. Quod dispensationem attinet, Romanae Curiae praxis est, aliquid exigere à petentibus 1. pro sustentatione summi Pontificis; 2. pro labore officialium; 3. pro commutatione unius operis in aliud; 4. in poenam delicti. *Bonac. To. 1. pag. 696. Vol. 1. §. c. 89. nu. 2.* Idem in episcopis excusato potest consuetudo. *Less. l. cit. n. 58.*

R. 4. Simonia est, pro iure sepulchri, ut quis in hoc vel illo ecclesiae loco sepeliri possit, pretium accipere. *c. Audimus. &c. abolenda. de Sepulch. ubi gl. Abb. & alii.* Si quis autem certum locum pro se, & suis sibi vendicare velit, ut proprium, licet non videtur exigere aliquid: quia onus ecclesiae ministris impositum pretio aestimabile est. *V. qua diximus tit. 5. §. 2. de iure sepulchri.*

DVB 8. An pro omissione actus accipi pretium queat sine Simonia?

R. Non posse, quando pactum sit de omissione actus jurisdictionis seu potestatis ecclesiasticae, quae instar actus patet esse actum morale, cuiusmodi est detentio peccati aliàs absolventi, vel censura, quae propter omissionem talem continuatur. Tunc enim bonum illud spirituale ab eo, qui pecuniam dat, inique emitur ex odio, vel invidia, & ab habente potestatem absolventi traditur ex avaritia accepto pretio. *c. Nemo presbyterorum. de Simon. ubi utrumque Simoniacum dicitur, & munus accipere, ut poenitentem reconcilies, & ut à reconciliatione removeas. Idem fit, si in foro externo Iudex spondeat accepto pretio se non liberaturum ab excom-*

munica-

municatione Petrum, vel non approbatum ad suscipiendos ordines Paulum, quamvis dignum. Vbi etiam iniustitiæ, & aliorum peccatorum malitia admisceri potest. In aliis actibus, & omissione illorum licet aliàs sub obligatione sint, non committitur necessariò Simonia. Vt si pecuniam tibi dederò, ne legas Missam, ne frequentes choros, ut abstrineas à legendis horis, & similibus, quia talis ommissio cum nullum effectum pariat, non censetur bonum spirituale, sed potius negatio illius. Nihilominus si absque iusta causa de tali omissione pactum fiat oblato pretio malitiam valde affinem Simonia habebit. Nam tacitè insinuat, imò præsupponitur, & omissionem actus, & actum ipsum pretio æstimabilem esse: quæ non levis irreverentia omnibus bonis spiritualibus contraria. Vnde si accederet, præceptum Ecclesiæ prohibens eiusmodi licitatione, contra facientes faciliè Simoniam committerent. Adde, quod ommissio debiti officii in personis ecclesiasticis subinde potest esse dispositio, & causa alicuius boni, vel iuris specialis, vel respectu illius, qui pretium dat, vel respectu aliorum, ut si propterea spes esset consequendi beneficium eius, qui negligens & desidiosus est: & tunc haud dubiè poterit Simonia committi saltem ab eo, qui illum finem intendit. *Paludan in 4. Dist. 25. Q. 5. Valent. D. 6. Q. 16. pun. 2. Less. c. 35. D. 11. Decianus l. 5. c. 85. Laym. l. cit. §. 4 n. 43. Tanner. Disp. 5. Q. 8. Dub. 2. n. 43. Tolet. l. 5 c. 90. in Addit. Sanchez. l. 2. Confil. c. 3. D. 22. & l. 1. de Matrim. Disp. 39.*

DVB. 9. Quomodo committatur Simonia in beneficiis ecclesiasticis?

Non minor hic quæstorum, quam be-

neficiorum numerus est, sublata ferè omni spe in actum cogendi, nisi illa, quæ generatim de requisitis ad veram Simoniam in Superioribus dubiis indicavimus mente revolvas. Sine pretio & pacto de pretio pro re spirituali meminimus non esse Simoniam, eoque posito certa videntur, quæ subiungo.

1. Non tantum ipsa beneficia ecclesiastica, sed etiam ius acquisitum ad aliquod eorum vendere, aut emere, Simonia est. Item si orta inter duos de beneficio lite, unus illorum pro pecunia cedat iure suo. *Azor 3. l. 12 c. 7. Q. 1. Vgolinus Tab. 1. de Simo. c. 29. Laym. l. 4. Tr. 10. c. ul. §. 5. n. 55.*

2. Simonia est, vendere aut emere actiones, quibus impetratur, & obtinetur beneficium ecclesiasticum cuiusmodi est resignatio, electio, præsentatio, collatio, institutio, confirmatio, & similes. *Az. l. cit. Conc. Tr. 8 24 c. 14. Navar. c. 23. n. 100. Rosella. V. Simonia §. 2. Tuschus Conclus. 252.*

3. Idem de iure patronatus dicendum, vendi scilicet absque Simonia non posse, quia spirituale est: nisi fortè annexum sit castro alicui aut Universitati honorum, ubi concomitanter contractui iungeretur, modò illius causa non augeatur pretium. *c. Præterea. de transact. c. Quia clerici. c. de iure verò eodem. S. Tb. p. 100. ar. 4. Abb. in c. Quanto de iudic. Curtius de iure patron. V. l. 1. n. 2. Sella par 1. de benefi. p. ult. Binsf. Notab. 7. Sanchez. l. 2. Conf. c. 3. D. 48.*

4. Pensiones ad munus aliquod spirituale ordinatæ, puta, Concionatoris, Coadiutoris episcopi, absque Simonia non emuntur, & venduntur. Nam quicumque emit, titulum spirituales simul

M m m

emre

emere censetur. Fructus tamen vendere aliis, aut locare licet. *Nav. c. 23. Man. n. 111. & l. 3. Confl. 11. de reb. eccl. non alien. Less. D. 22 n. 122. Bonacina To. 1. pag. 689. Tolet. l. 5. c. 90. Catancus in V. Simonia Tanner. D. 5. p. 8. Dub. 2. n. 5. 6. & seq. Salzedo in c. 92. Practica. Bern. Diaz.*

5. Pensiones mixtæ clericorum, quæ propter finem non sacrum, aut sæculare officium dantur, pura, Senium, inopiam, litis compositionem, quamvis emi, & vendi non possint, possunt redimi tamen, saltem ubi *Pis. V. constitutio* eiusmodi pensionibus obligationem officii B. Virg. imponens recepta non est. *Binsf. de Simo. c. 9. Q. 2. concl. 3. Less. l. c. num. 125. So. tol. 9 p. 7. Tolet. l. 5 c. 92.* Primæ parti contraria est Curie Romanæ praxis, quæ eiusmodi pensiones ut Simoniacas damnat quia quandam cum beneficiis clericis similitudinem habent. *Navar. l. est. & confl. 63. de Simo.* Posterior ex dd. supra liquet. Redimere enim pensionem averfam nihil aliud est, quàm onus impositum annuè solvendi certam quotam tollere. *Lud. Boia casu 37. Bonac. Tom. 1. pag. 674. Laym. l. 4. Tr. 9 c. ult. §. 5. n. 48. Sanch. l. 2. Confl. c. 3. D. 46.*

6. Simoniaca est beneficiorum ecclesiasticorum permutatio privata auctoritate facta. *c. Quæsitum c. cum universor. de rer. permut. Garcias de benef. pa. 11 c. 4. Bonac. de Simo. q. 4. §. 12. Tol. l. 5 c. 91. Laym. l. 4. Tr. 9 c. ult. §. 5. q. 4.* At causa necessitatis & utilitatis fieri cum licentia episcopi ritè potest. Vbi non ecclesiæ solius, sed personarum quoque ratio habenda. *Flaminus de resig. benef. l. 11. c. 5. Vgolinus Rab. 1. de Simo. c. 27. §. 1. Zerola Par. 1 V. Renunciatio, seu permutatio, Boer. Decis. 205. n. 5. Sanch.*

l. 2. Confl. c. 3. D. 38. Quam auctoritatem episcopus, eandem in permutandis beneficiis præstare possunt Prælati, qui habent vim cõferendi, instituendi, & à beneficio clericos removendi. *Corras de benef. par. 1. c. 9. Card. Tuschus lit. P. Concl. 304. Garc. c. 4. n. 60. Barb. in c. Quæsitum. de rer. perm.*

7. Idem iuris est de commutationibus, quæ fierent circa spiritualia, quibus annexum est temporale aliquid consequenter, licet proptèr ecclesiastica beneficia non sint. *Nav. c. 23. n. 100. Fran. Suarez. c. 32. n. 14. conformiter ad c. cita. Quæsitum. de rer. permut.* Vnde sequitur damnari permutacionem quæ fieret beneficii cum Vicaria, cooperatura, aut Capellania non collativa. Nam quando spirituale aliquid permutatur cum alio spirituali, cui aliquid corporale admixtum est, facillè præsumitur intuitu commodi temporalis fieri, atque ita spirituale pretio æquiparari: quod periculum sufficit, ut saltem in fore extenno pro illicitis, & Simoniacis conventionibus habeantur. *c. cum pridem. & c. Ex parte de off. delegati. Laym. l. c. n. 51.*

8. Cùm duo beneficia, quoad fructus inæqualia sunt, defectum pecunia compensari posse, si auctoritas episcopi accedat, sine ulla Simonia tradit. *Casus. 22. q. 100. art. 4. Anton. par. 2. tit. 1. c. 5. Angel. V. Permutatio. num. 6. Silv. eod. V. 2. p. Less. D. 17. num. 101. allegantes c. ad quæstiones. de rer. permut. ubi Clem. 111. respondet ecclesiis parochiales auctoritate episcopis permutari posse, ita ut possessiones tenuiores unius pecunia compensentur. Sed Barb. in c. cit. opinionem hanc falsam, periculosam, & plenam dolis, ac fraudibus appellat, eò quòd negari non possit, in eiusmodi permutacione pecuniam*

eniam dari pro ipso beneficio, quod est ius administrandi spiritualia & percipiendi temporalia propter illud: nec alterum ab altero separatur. Qui enim pro fructibus aut bonis temporalibus beneficii, quæ absque titulo comparari non possunt, pecuniam dat, utrumque necessario comparare intendit, eo pretio, ac per consequens Simoniam committit. Antecedens enim quicumque vult, etiam consequens velle arguitur. *l. ad rem mobilem ff. de procuratorib. Idem docet Abb. Covar. Navar. & aliorum ap. Laym. l. cit. n. 54.*

9. Vendere, aut locare ad certum tempus beneficiorum fructus, & proventus, nullum vitium est. *Extrav. Ambitiosa. de reb. eccl. non alien.* ubi triennium definitur, ultra quod non liceat locare fructus, & bona ecclesie, sed in multis locis ea Constitutio ignoratur, vel negligitur, de qua re amplius in Tit. ult. dicemus.

10. Superest transactio, seu pactio onerosa, in qua propter dubiam litem aliquid remittitur, aut vicissim petitur. *l. 1. ff. de transactionib.* Equidem si ita fiat, ut ex una parte beneficium ecclesiasticum ex altera parte res temporalis detur, Simoniam committi patet ex *c. cum pridem. de pactis. c. super eo. c. Constitutus. de transact. c. 2. de arbitris.* Ex quibus locis colligitur. 1. si litigantium unus, alteri pecuniam det, ut à lite desistat, Simoniacum esse. 2. si eandem ob causam beneficium ipsi tradat, vel 3. si pecuniarium debitum remittat. *Angel. V. Transactio. num. 4.* Idem iuris est in aliis controversiis, ubi materia spiritualis, puta, ius patronatus, collationis, institutionis, aut simile quid in iudicium deducatur & mediante corporali aliquo pretio

componitur, remittendo propter pretium aliquid de dubio iure. *Abb. in c. Constitutus & c. super eo de transact. Laym. l. cit. n. 56. Angel. in V. Ius patronatus nu. 12. Cucchus l. 4. Inst. et. 2. Decianus l. 5. c. 28. n. 9.* ubi limitat, tolerari, si accedat Superioris licentia, modo ex utraque parte spirituale interveniat, & non temporale *c. statuerimus & c. de catero. de Simo. & c. Ex multiplici c. suggestum de decimis & c. ad questionem de rer. permut. Barb. verò in c. Quam pio. 1. q. 2. n. 7.* Si pro bono pacis inter litigantes temporale aliquid detur non fore Simoniam asserit.

Idem dicendum de vexa: ut loquuntur redimenda, sive in materia beneficiorum sive in aliis. Quid enim ea aliud, quam lapis in via, obex, & iniusta remora, quam remove nihil aliud sit, quam iuri viam aperire? *Caiet. 22. Q. 100 ar. 2. Soto l. 9. Q. 6. ar. 3. Laym. l. 1. §. 2. num. 22. Reginald. Q. 2. num. 113. & 168. Barb. in c. Baptizandis 1. q. 1.*

Denique nihil interesse memineris, pro se, an pro alio quis mercatum Simoniacum exerceat, procutando scilicet beneficium ecclesiasticum etiam ignoranti *c. Nobis. c. Mattheus de Simonia.* vel receptionem in Monasterium. *c. d. regularibus eod.* Eadem enim pena mediatores manet. *Sanch. l. 2. Conf. c. 3. D. 104. Valent. D. Q. 16. pun. 6.* Quæ doctrina parentibus præcipue necessaria est, quibus amor, & inordinata cupiditas nihil relinquere inausam suadet, donec in ecclesias, vel monasteria filios suos intruserint. Non est tamen illicitum pro alimonia offerre, & recipere portionem aliquam etiã in monasteriis alioqui opulentis: cum

neque hunc, neque illum gratis suscipere & alere teneantur, modò non omnes pauperes excludant. *Suar. c. 17. num. 6 Navar. Consil. 86. de Simonia.* Excipiendæ etiam sunt Moniales, quibus Summi Pontifices indulserunt, ut in receptione de alimoniâ in futurum pacisci queant, eo modo cum illis cautelis, quas in *Par. 1. Tit. 17. §. 1.* exposuimus. *V. Bonac. To. 3 pag. 238. Az. 3. l. 12. c. 19. Q. 5. §. Quid si Decian l. 5 c. 84. n. 15. Bald. in l. si quemquam. C. de ep. & cler. cum alius apud Guidon. Papam Qu. 80.*

DVB. 10. An facta Simoniæ irrita, & invalida sint?

Supposito, Simoniæ crimen ex se non habere maiorem vim irritandi actus aliâs validos, quàm alia, eò reducimus quæstionem ut de solo iure ecclesiastico intelligenda sit.

1. Igitur secundum Iuris Canonici dispositionem omnis acquisitio rei spiritualis mediante pecunia, & pretio corporali irrita censetur. *c. Ea qua de Simonia* quia omnis eiusmodi consecutio de radice Avaritiæ procedit, & in speciem Simoniæ pravitatis erumpit. *DD. in 4. dist. 15. c. 25. Suarez. c. 57. n. 10. Laym. l. 4. Tract. 10 c. ult. §. 7.*

2. Qui beneficium Simoniæ obtinuit iure Canonico non potest retinere, neque illius proventibus uti, ac frui & si quid perceperit, reddendum est, quia nullum ius habet: nisi sciens sui causa Simoniæ exerceri contradixerit, seque illi nõ consentire declaraverit. *V. qua dix. §. 3. n. V. c. Matthæus & c. ult. de Simonia* Qui autem bona fide obtinuit inscius Simoniæ ab aliis commissæ favore triennalis possessionis uti potest ita, ut ante triennii terminum elapsum in possessione sua non

turbetur. de quo *V. Az. 11. l. 7. c. 35. Rebuff. in Tract. de pacif. poss. Tholos. l. 17. c. 16. c. fin. Less. c. 35. D. 25. nu. 140.* Quamvis enim in Regula Cancellariæ Romanæ de trienniali possessore beneficii excludantur Simoniaci, non potest illi obesse, quem inculpabilis ignorantia tueretur; & tam à culpa, quàm pœna ipsi constituta absoluti. Ante triennii lapsum si error pateat, resignandum beneficium, vel aliter conferendum est.

3. Actus posterior Simoniæ labe infectus adeo quæ irritus non tollit, vel invalidat priorem legitime factum. Electio in Prælatum ex. gi. legitima est, confirmatio per Simoniæ obtenta: unde sibi tantum, non verò simul electioni nocet. *Navar. Consil. 10. de Simo. nu. 4. Adrian. & alibi citati §. præc. n. V.*

4. Pari iure non redditur ipso facto inhabilis ad alia beneficia, qui unum Simoniæ possidet. *Nav. Cons. 91. nec amittit continuò primum beneficium, qui per Simoniæ extorsit secundum. Vallens. l. 5. tit. 3. §. 4. n. 10. Suarez. l. 4. c. 57. Laym. l. 4. §. 7. n. 74.*

Excipe 1. Simoniæ commissam ab examineribus beneficiorum in Synodo electis, qui ipso facto privantur beneficiis antea titè obtentis, tenenturque illa dimittere. *Conc. Trid. Sess. 24. c. 26. 2. Simoniæ commissam in electione Papæ, ut habetur in Concil. Later. sub Julio 2. Sess. 5. 3. Simoniæ confidentiæ Extra. Cum detestabile 2. b. tit. Guterr. l. 1. Cano. Q. c. 9. Vallens. l. 5. tit. 3. §. 4.* In his nihilominus prærequiri ex consuetudine sententiam declaratoriam, monet. *Less. l. cit. n. 148.*

5. Actus iurisdictionis ecclesiasticæ, ordinis Sacerdotalis, & episcopalis, puta, ab-

olutio,

olutio, consecratio, dispensatio, & similes per se loquendo, quamvis Simonia inveniatur, validi sunt: quemadmodum essent, si ab homine alius flagitiis onerato, & corrupto fierent. Nec obstat, quia in Jure passim irriti vocantur, non enim de substantia, sed effectu, & usu illorum id intelligitur. Nam qui Simonia esse ordinatus est, non potest ordini suscepti munere fungi, quemadmodum fufius declaravi §. 3. num. 5. V. Suar. Tomo V. Disp. 31. Sect. 4. *ul. Clarum §. Simonia nu. 9. 6.* Similiter valida est professio religiosa per Simoniam facta. Quamvis enim propter delicti gravitatem irritari ab Ecclesia possit, hæc tamen factum non est, nec absque magno incommodo irritari potest. Verum tamen Ecclesia ejusmodi professum in Monasterio remanere & habere ab eo sustentationem seu præbendam *c. de regularib. hoc tit. c. DD. Innoc. Abb. Sanch. l. 5. Moral. c. 4. num. 36. c. l. 2. Conf. c. 3. num. 104. Suarez l. cit. num. 7. Nav. in c. statumus 14. q. 4. Reginald. Sect. 2. num. 181.*

Dub. 11. A quibus & quomodo faciendâ restitutio sit acceptorum Simoniae? Pro faciliore resolutione duo attendenda sunt. Primum est, an, quod per Simoniam venditum est, natura sua æstimetur pretio. Alterum, an modus dandi, & recipiendi includat peccatum contra justitiam commutativam, quæ sola obligationem restituendi causare solet, ut communis DD. doctrina habet. His positis

Resp. 1. Quicumque pro re spirituali, ex qua nullum temporale commodum sperare potest, pretium accepit, jure divino naturali restituere tenetur ei, qui

dedit, nisi aliqua prohibitio obstet. Ratio, quia id faciendo contra justitiam commutativam peccat: tum quia res spiritualis non est pretio æstimabilis, tum quia Ecclesie Ministri ejusmodi rerum non sunt domini, nec ullam à Christo facultatem habent de donis spiritualibus aliter disponendi, quam per gratuitam communicationem juxta illud *Matth. 10. Gratis accepistis, gratis date. Adrian. quodl. 9. art. 3. Henr. quodl. 6. Medina l. 2. Instruct. c. 14. Sotus l. 9. q. 8. art. 1. Bann. 22. q. 32. art. 7. Concl. 14. Suar. c. 59. num. 11. Less. c. 35. Dub. 28. Valent. D. 6. q. 16. pun. 6. Laym. l. cit. §. 9. n. 79. Tolet. l. 5. c. 93. n. 4.* Neque obstat, quod à Cajetano, & aliis quibusdam adfertur, non dari, sed Ecclesie pretium restituendum esse. Quia non Ecclesia, sed qui dedit, immediate læsus est. Unde ex natura rei, & independenter ab alia lege ipsi satisfaciendum est. Neque 2. illud ex *l. 2. C. de condi. ob turp. caus. desumpt. cum par causa est dantis, & accipientis, turpiter datum non repetitur: cui etiam consonat l. 2. l. 4. §. 3. c. 18 ff. eod.* Fa-teor equidem ita per Judicem definiri posse, ut pretium amittat, qui pro turpi causa dedit. Id enim Canones etiam approbant, *c. audivimus hoc tit.* Sed nondum inventa est Ecclesie talis dispositio, ut qui pro re spirituali pretium dedit, non possit recipere, sed in usus pauperum, vel ipsius Ecclesie necessariò convertere debeat. Breviter, & nervosè dixit *Eman. Sa. num. 10.* Ante sententiam ei, à quo accepta est Simoniacè pecunia, reddenda est, post sententiam pauperibus, vel Ecclesie, objiciunt præterea *c. de hoc autem h. tit. id. que solum probare sufficienter existimat Suarez c. 60. num. 5.* Verùm aliud ex eo

non colligitur, quàm Principes illos, ea quæ abstulerunt, in conscientiâ retinere non posse. Verba sunt. Regem, & Principes ejus debes inducere, ut si qua receperunt à præfato Episcopo, ut ejus electioni præberent assensum, Ecclesiæ Oxoniæ, si sine diminutione restituant, cum ea sine gravi suæ salutis periculo retinere non possint. Ex quibus tum veteres Glossæ, tum novissimè *Barbosa* colligit quidem, ejusmodi pecuniam Simoniacè acceptam restituendam esse Ecclesiæ: an verò post sententiam Judicis, vel potiùs absque illâ, non addunt. Non est ergò tam certû, & evidens, ut DD. quidam videri volunt. Quòd si pecunia Regi data ex ærario Ecclesiæ desumpta fuit, ut aliqui conjiciunt, casus particularis est, & multò minùs servit opinioni illorum ad probandum, quod intendunt. *Soto l. 9. q. 8. art. 1. Bann. 22. q. 32. art. 7. Layman l. cit. num. 84. Tanner. Disp. 5. q. 8. dub. 4. n. 89.*

Resp. 2. Qui rem spiritualem ratione temporalis admixtæ, & sibi commodæ justo pretio vendidit, secundum Jus naturale solum, & abstrahendo ab Ecclesiastico, pretium retinere potest donec per Judicem reddere compellatur. *c. fin. de simo. Less. l. 1. c. D. 28. n. 160. Ratio.* Licet ejusmodi venditio Simoniaca sit, non repugnat tamen justitiæ commutativæ cum supponamus pro solo temporali pretiû, id quæ commensuratum accipere. Hinc sequitur ante sententiam Judicis non teneri ad restitutionem pretii accepti in beneficiatum, qui beneficium suum respectu commodi temporalis servati pretii moderatione vendidit. Dico suum beneficium, cujus nimirum, vel Dominus est, vel quæsecunq; habet saltem ratione proventuum, ut

intelligat idem de Prælatiis, qui beneficia venderent, dici non posse. *Suar. c. 59. n. 37. 2. eos, qui officia Ecclesiæ sæcularia, Advocati, Procuratoris, Syndici, Aedilicis, Sacristæ, & sim. venderent. Reg. Sess. 2. n. 182. 3. eos, qui agnos Dei, cruces, medalia, grana, rosaria benedicta, & his sim. distrahunt. Imò ejusmodi res absq; peccato vendi possunt. Sanch. l. 2. c. 43. 29. Dian. par. 3. tr. 6. ref. 12. 4. Episcopû, qui Vicarii officium pretio, quod moderatû, & cõmensuratû putaretur, alicui relinqueret. Dian. par. 4. tr. 4. ref. 15, 167 5. Idem de jure patronatus dicendum est: imò quacunq; res spirituali, cui temporale cõmodum adhaeret. *Suar. l. c. Regim. Sect. 2. n. 181. Laym. l. cit. n. 83. Tann. q. 8. D. 4. n. 89. 6. Prælatos ne peccare quidè qui à Novitiis admittis pecuniam accipiunt: nimirum pro alimonia, dummodo recedentibus. quod superest, reddant. Glo. in c. Veniens h. t. & c. de hoc eod. Roderic. Tom. 11. qu. 63. artic. 2.**

R. 3. In beneficiis Ecclesiasticis peculiarare est, quod qui emit, nullû jus acquirit, ac proinde in conscientiâ reddere tenetur, non expectatâ judicis sententiâ cõdemnatoria, aut declaratoria. *Extrav. de testabile 2. de simo. S. Thom. 22. q. 100. ar. 6. ad 3. Cov Reg peccatum par. 2. §. 8. n. 7. Corduba in Sum. q. 28. Nav. c. 23. n. 111. Innoc. c. cõ universorum de rer. permut. Host. & Ansh. ib. Felin. in c. Insinuatum. h. tr. n. 6. Manue. To. 2. Sum. c. 56. n. 6. Merina l. 1. Sum. c. 14. §. 21. Sotus l. 9. q. 8. ar. 1. Ant. par. 2. tr. 1. c. 5. §. 21. Angel. §. 7. n. 3. Silv. q. 13. dicto 8. & alii plures apud Sanch. l. 2. Conf. c. 3. D. 115. Unde conlequitur, ejusmodi beneficium revera vacare, & absq; alia declaratione peti, impetrative posse, modò Simonia publica sit. Occulta enim tribuit habenti titulû coloratum:*

loratum: qui facit, ut tale beneficium nō possit impetrari, nulla mentione de titulo colorato facta. c. cū in nostris de concess. preb. nec renunciare liceat absque licentia superioris. c. cū in dubiis de renunc. Menoch. l. 2. de arbitr. casu 201. n. 139. Fructus quoque ex beneficio percepti actu, & quos diligens possessor acquisivisset, restituendi sunt. Cū enim nullum titulum aliquando habuerit, sed mala fide tenuerit beneficium, nequaquam licet illius fructibus potiri. Neque interest, si in ius illo commissa Simonia est, cū alius pro ipso pecuniam expenderit. c. ex insinuatione de Simon. v. Sanch. l. cit. D. 116.

Resp. 4. In rebus Simoniacè acceptis, quæ mixtæ, & permanentes sunt (de aliis ex prædictis constat) considerandum est, utrum prævaleat spirituale, an corporale. Si corporale, ut in vasis, & testamentis factis, excessus pretii restituendus est: contractus tamen validus manet. Si verò spirituale potius sit, quemadmodum in reliquiis contingit, restituito pretio etiam ipsæ reliquæ restituendæ videntur, tanquam sub causa & conditione acquirendi pretii venditæ. Laym. l. ci. fin. Nullo modo vendi posse reliquias, vel exponi ad videndum quæstus causa. Summistæ passim, docent ex c. qui studet l. q. 1. & c. cū in ex co. de Reliq. & vend. Sanct. Vbi Barbosa annotat, & vanales exponi non debere, quia illarum venditio apertissima esset Simonia. Quod verò ad tabernaculum, & capfas attinet, quæ ut plurimum ex auro, & argento, confectæ sunt, etiam Suarez l. 4. c. 14. num. 24. concedit æstimari vendique posse, adhibita cautione, ne propter habitudinem ad sacras reliquias pretium augeatur. Ut neque Ro-

saria propter attactum variarum reliquiarum charius vendimus. Adde, quod Lesius c. 35. dub. 28. num. 158. docet, pro ipso commodo, quo quis se privat reliquias alteri dando, & incommodo, quod patitur ab auferentibus, compensationem licitè exigi: quia carere ejusmodi bonis pretio æstimabile est: non idè tamen ipsas reliquias vendere cuiquæ licet.

Dub. 12. An iisdem pœnis, & restitutioni subiaceant, qui cum ipso Papa Simoniam committunt? Suppono, Pontificem, more aliorum Prælatorum commercando de rebus seu bonis Ecclesiæ Simonia vitium admittere posse, illius saltem, quæ juri naturali adversatur. Illa enim, quæ juris positivum est, tollere illi permittitur: & consequenter Simoniacus conferri non potest, quamvis pro pecunia alieni præbendam, vel dignitatem concederet. Anan in c. 1. de Simon. n. 7. Felinus eod. Tusch Concl. 251. l. 1. Clarus l. 5. §. Simon. n. 50. Laym. l. 4. tr. 10. c. ult. §. 6. n. 64. Angel. §. 5. n. 6. Armilla n. 60. Qui idem dicunt de Curia Pontificia non committi unquam ab illa Simoniam, eò quod in oculis summi Pontificis versentur, palvillos consuunt nihil profuturos. Quamdiu igitur Papæ cōsensum certis induciis monstrare non possunt ut ceteri hominum, peccatores erunt, & Simoniaci. Silv. V. summ. n. 19. Laym. l. c. §. 6. n. 65. Illud superest, atque hoc ipso, quod Pontifex contractum alias Simoniacum eum aliquo facit, dum legibus solvat?

R. 1. In tali facto sufficienter continerè illius dispensationem, quemadmodum in simili dicimus, si irregulari alicui scienter beneficium conferret re ipsa tollere irregularitatem. Et quis ambigat, Princeps,

Princeps, qui venationem in nemore suo prohibuit, ad venandum invitet alios quin eos nolit alicujus culpæ, & pœnæ reos fieri? *Nav. c. 23. num. 108. Silv. V. Dispensatio num. 21.* & alii Canonistæ communiter exceptis paucis, quorum Princeps est *Panormitan. in c. 1. de Simon. n. 8. & 9.* in nullo casu tutum fore in conscientia asserens, qui pro quocunque beneficio pecuniam dedit Papæ. Unde apparet, ab eo consensum, vel dispensationem explicitam requiri: sed non probat interpretativum non sufficere. *Soto l. 9. q. 5. art. 2. Silv. q. 4. Covarr. ad Reg. Peccatum pa. 2. §. 8. Navar. Consil. 4. de Simon. Azor. III. l. 12. c. ult. Suarez l. 4. de Simo. c. ult. num. 14. Lessius c. 35. D. 5.*

Resp. 2. Simonia non est, quando Papa in gratiam resignantis beneficium, pensionem imponit, non illi, quod resignatur, quia tenue est, sed alteri quod resignans prius habuit. Pontifex enim ut supremus Oeconomus Christi liberam beneficiorum administrationem habet: imò à quibusdam (licet minus propriè) omnium bonorum Ecclesiasticorum Dominus appellatur. Sicut ergò cum posterius beneficium datur, pensione onerare potest, ita etiam illud, quod ante collatum erat. Idem de aliis omnibus, sive pensionibus, sive reservationibus, aliisque mutationibus intelligitur ex communi illo principio. Liberam beneficiorum dispositionem in manu Summi Pontificis esse. *Sanch. l. 2. Consil. c. 3. D. 45. Franc. Leo in thes. fo. Eccl. part. 2. c. 22. n. 24. & seq. Reginald. l. 23. q. 5. num. 280. qui q. 4. num. 271.* Annatas quoque ab omni injustitia, & Simonia purgat: quia Pontifex in sustentatione Cardinalium & a-

liorum separare potest dimidiam partem reddituum unius anni; quemadmodum in pijs causis eandem petere, & exigere posset. *V. que dixim. in par. 1. Tit. 2. §. 9.*

DUB. 13. Quis in Simonia dispenset. Suppono 1. de Simonia juris humani tantum dubitari. 2. eaque vel commissa in ordine, vel beneficio vel ingressu religionis. Aliis enim in jure nulla pena ipso facto incurrenda constituta est. 3. De dispensatione pœnarum potissimè loquimur. Licet enim quoad culpam quoque fieri à Pontifice dispensatio queat, ea tamen rarissimè fit, quia nec multum utilis, nec necessaria est cum alijs medijs subveniri queat indigentibus. Igitur.

Resp. 1. Quod excommunicationem attinet latam contra Simoniacos in susceptione ordinum, ingressu religionis, & beneficio Ecclesiastico: illa item, que contra Simoniam conventionalem, & commissam in Curia Papali datis, vel promissis pro gratia, aut iustitia, (de qua latè *Nav. in Commentario* de hac re ad bullam *Greg. XIII ab ipso*) absolutio Summo Pontifici reservata est, nec dispensatio in illis locum habet. Idem de suspensione dicendum. *V. Suar. c. 61.* Nec alia ratio est interdicti, quod in duobus tantum casibus invenitur positum 1. contra ordinantes Simoniacè, qui ingressu Ecclesie prohibentur. 2. contra Cardinales, Episcopos, ac similes Prælatos, recipientes beneficia quæcunque, vel pensiones in confidentiam. Reservantur enim cuncta hæc Summo Pontifici: in generali tamen concessione Jubilæorum inclusa censentur.

Resp. 2. Inter pœnas duplex inhabilitas nume-

numeratur. Una ad retinendum idem beneficium quod Simoniacè obtentum erat. In hac solus quoque Papa dispensat, quando Simonia non ignoravit beneficiatus & ad illam cooperatus est. Quod si ignarus fuit Simoniacæ impetrationis, & beneficium simplex fuerit, post liberâ resignationem poterit Episcopus dispensare. In majori beneficio pro ea vice non poterit. Altera inhabilitas est ad alia beneficia, de qua in *c. de Simo. h. t.* Posse in ea dispensare Episcopum quando voluntariè resignavit beneficiatus, censent *Abb. & Felinus*, supponentes ante latam sententiam Judicis ejusmodi inhabilitatem cõtrahi, quod alii negant, & melius, qui consequenter dicent, cum declaratis à J. dice inhabili, ad beneficia nulla Episcopũ dispensare. Superest de pretio inquirendum, an alicui sacræ potestati subjaceat? si restitutio illius jure naturali debetur, non admittet ullius dispensaturus manum: nisi fortè illo propter culpam Pontificis privare vellet recipientem. In illa autem, quæ jure Ecclesiastico tantum debetur, facilis erit vel dispensatio, vel etiam compositio auctoritate Pontificia ineunda. *Extrav. De restabile de Simo. c. de Simoniacè ordinatis eod. Nav. c. 23. Nor. 4. & c. 25. n. 6. Suarez l. 4. c. 61. n. 11. Tolet. l. 5. c. 93. Zerola 2. par. V. Simonia ci. fin. Escobar. tr. 6. Exam. 2. c. 5. Piafec. par. 1. c. 1. n. 58.* ubi notat, singulare quiddam, videlicet cum Simoniacæ in ordine scienter, etiam occulto dispensare Episcopum non posse, stante prohibitione Sixt. V. quam licet Clem. VIII. ad terminos juris communis reduxerit illam tamen quoad hunc casum reservavit, ut patet ex ipsâ Bullâ, quam ibidem *Piafecius* recitat.

§. V.

De Censibus.

I. **C**ensus pro Contractu, est *Ius constitutum contractu aliquo percipiendi annuam pensionem ex re, vel personâ alterius.* Dicitur 1. *Ius percipiendi.* Non enim hoc loco pensionem ipsam, seu redditum annuum, multò minus alterius generis censum describimus. Ius emit Censualista, cui in Censuario respondet obligatio solvendi. 2. *Ex re alterius,* qui pecuniam veluti pretium accipit pro constituendo censu, seu dando jus percipiendi annuam quotam. In re namque sua nemo censum constituit. 3. *Vel persona.* Datur enim æquè personalis, ac realis census, ut ex dicendis patebit. *l. atatem ff. de Censib. c. Constitutus de Relig. domib. Molin. Disp. 381. Covar. l. 3. Variar. c. 7 num. 1. Valent. III. Disp. 5. quæst. 22. Pun. 1. Palao tract. 32. Disp. 6. Pun. 1.*

II. Dividitur Census 1. ratione modi constitutivi in *Reservativum, & Consignativum.* *Reservativus* est, qualem in Ægypto Ioseph constituit in bonis omnium præterquam Sacerdotum reddendo illa subditis cum onere certam pensionem annuè persolvendi Regi. Quandoque igitur rem suam quis in alium transfert donando, vendendo, permutando, aut simili modo servato sibi in ea jure annuæ pensionis, Census reservativus vocatur. *l. ult. C. de rer. permut. Consignativus* est, cum quis retinendo sibi directum, & utile dominium in re aliqua frugifera, vel etiam persona sua jus pensionis annuæ tribuit. Et de hoc potissimæ difficultates

Nnn

cultates